

**Eduskunta
Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta**

Viite: Lausuntopyyntö / HE 47/2017 vp

Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPerin lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa sekä valtiontalouden tarkastusvirastosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Teema: Valiokunta käsittelee asiaa erityisesti tasa-arvo ja työelämävaikutusten - mukaan lukien pilotointi - osalta.

Yleistä

Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer pitää maakunta- ja sote-uudistusta välttämättömänä. Nyt päätettävänä oleva uudistuskokonaisuus on Suomen 100-vuotisen historian merkittävimpiä ja silti sen valmistelua on koko aika leimannut kiire ja jatkuva muutostarve. Useiden asiantuntijoiden ja kuntien sekä muista maista saatujen varoittavien esimerkkien sivuuttaminen valmistelussa on erikoista. Hallituksen esitys asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa on koko uudistuksen tärkein osa ja SuPerin näkemyksen mukaan se ei ole onnistunut, eikä sen avulla pystytä luomaan pitkäikäistä ja elinvoimaista toimintamallia. Lisäksi lakiesityksen useat kohdat ovat mielestämme räikeässä ristiriidassa Suomen perustuslain säädösten kanssa.

Uudistuksen tavoitteista

Sote-uudistukselle esitetyt edellisellä vaalikaudella puolueiden hyväksymät tavoitteet sekä osittain myös nykyisen hallituksen hallitusohjelmassa esiintyneet tavoitteet olivat hyvät. Niissä pyrittiin hyvällä sote-toimijoiden integraatiolla saamaan saumattomat palveluketjut, turvaamaan koko maahan toimivat ja tasa-arvoiset palvelut, sekä pienentämään sote-kustannusten kasvua ja kaventamaan kansalaisten terveyseroja.

Nyt esitettävässä mallissa integraatio ei toteudu kuin maksujen osalta ja uudeksi toimintamalliksi esitetään hyvin pirstaleista järjestelmää, missä asetettujen tavoitteiden toteutuminen ei tule toteutumaan ja saumattomista palveluketjuista ei näy edes pilkahduksia. Hallituksen oman arvion mukaisesti jopa säästöjen aikaansaaminen tulee olemaan epätodennäköistä ja useat ministerit ovat jopa suoraan todenneet esitetyn valinnanvapausmallin lisäävän soten kustannuksia.

Henkilöstön asemasta sote- ja maakuntauudistuksessa

Ehdotettu uudistus vaikuttaa voimakkaasti nykyisin kunnissa ja kuntayhtymissä sosiaali- ja terveydenhuollossa työskenteleviin työntekijöihin. Noin 200 000 sosiaali- ja terveysalan työntekijän työnantaja vaihtuu. Osa henkilöstöstä siirtyy maakuntien liikelaitosten ja niiden perustamien yhtiöiden palvelukseen ja osa tulevan valinnanvapauspäättöksen laajuudesta riippuen yksityisten työnantajien palvelukseen. Osa nykyisistä sote-työntekijöistä joutuu jopa vastoin omaa tahtoaan ryhtymään itsenäisiksi ammatinharjoittajiksi, mikäli haluavat jatkaa työskentelyä alalla.

Yhtiöittämisvelvoite henkilöstön näkökulmasta

Esitykseen sisältyvä yhtiöittämisvelvoite tuo riskejä henkilöstön aseman ja työsuhteiden ehtojen huononemisesta tulevaisuudessa. On oletettavaa, että ns. epätyypilliset työsuhteet (määräaikaiset ja nollasopimukset) lisääntyvät. Näin käy erityisesti, mikäli valinnanvapautta koskevat määräykset toteutuisivat esityksen mukaisesti.

Yhtiömuotoisella työnantajalla voi olla houkutus ryhtyä ns. tes-shoppailuun ja valita ”halvempi” yksityissektorin työehtosopimus. Tämä tarkoittaisi työntekijöiden työsuhteen ehtojen, kuten palkkauksen heikkenemistä. Palkan alentuessa myös työntekijöiden eläke-edut huononevat.

Lakiesityksissä ja koko maakuntauudistuksessa suuri painoarvo annetaan tuottavuuden kasvulle, mikä useimmissa tapauksissa on varmasti myös järkevää ja perusteltua. Sote-sektorin tuottavuuden mittaamiseen ei kuitenkaan sovellu samat mittarit, mitkä ovat käytössä esim. teollisuudessa. Esimerkkinä tästä ovat nyt yksityisissä hoiva-alan yrityksissä yleistyvät työntekijöiden työsopimusten yhteyteen laaditut ns. runkosopimukset. Ne ovat vain työnantajan ja työntekijän välisiä aiesopimuksia työllistämisestä. Käytännössä tämä tarkoittaa erillisen työsopimuksen solmimista jokaisen työvuoron osalta erikseen. Tässä työntekijälle ei turvata mitään suojaa esim. sairauspoissaolojen osalta ja tämä osaltaan selittää myös yksityisen sektorin matalampia sairauspoissaoloja. Säilyttääkseen palkkansa työntekijän on työskenneltävä myös sairaana.

Tämä sama logiikka toimii myös ns. nollasopimusten kohdalla, missä työaika ei ole tarkemmin sovittu, vaan työntekijä kutsutaan töihin tarvittaessa. Hoidettavat asiakkaat ovat joka päivä avun tarpeessa, eivätkä asiakasmäärät riipu vaihtelevista tilauskannoista kuten teollisuudessa. Hoito- ja hoiva-aloille nämä työsopimusmallit eivät sovellu. Työntekijöiden epätyypilliset työsuhteet ja palkanmenetykset vaikuttavat suoraan kotimaiseen ostovoimaan ja laskevat myös kotimaista kysyntää, joka puolestaan heikentää kotimaisen kysynnän varassa olevaa työllisyyttä.

Palvelujen ostot hoivapalveluissa ja niistä esitettävät säästöt eivät siis välttämättä kerro koko totuutta. Runko- ja nollasopimukset sekä matalammat henkilöstömitoitukset näyttävät kyllä euromääräistä laskua, mutta tämän erotuksen maksajiksi joutuvat palveluja tarjoava henkilöstö sekä asiakkaat. Näissä työllistämismalleissa myös yritysten palkanmaksun välttelyn kustannukset siirretään yhteiskunnan vastuulle, kun työntekijät ovat entistä riippuvaisempia erilaisista tuista. Todellisia voittajia eivät suinkaan ole asiakkaat, valtio ja kunnat, vaan palveluja tuottavat yritykset.

SuPer ry vastustaa lakiehdotukseen sisältyvää yhtiöittämisvelvoitetta, sillä siinä työntekijöiden eriarvoisuus tulee voimakkaasti lisääntymään. Malli tulee kasvattamaan myös naisten ja miesten välistä epätasa-arvoa palkkauksen osalta siksi, että sote-sektorin työntekijöistä valtaosa on pienipalkkaisia naisia.

Palvelutuotannon yhtiöittäminen ohjaa tuotantorakennetta

Uusiksi uudistuksen peruspilareiksi on nostettu yhtiöittäminen ja valinnanvapaus. Tulevaisuudessa valinnanvapauden piirissä olevia sote-keskuksia eivät pysty ylläpitämään kuin suuret yritykset, jotka tulevat olemaan joko suurten pääomasijoittajien tai maakuntien omistuksessa. Säätiöt ja yhdistykset eivät tule sote-keskusten palveluja tuottamaan muuten, kuin korkeintaan isojen yritysten alihankkijoina. Säätiöiden tarkoituksena ei ole harjoittaa liiketoimintaa ja säätiölaki asettaa toiminnalle monia rajoitteita.

Yhdistysten osalta palvelujen yhtiöittämisvelvollisuus estää käytännössä palvelutuotantoon osallistumisen, koska yhdistykset eivät tule ottamaan itselleen liiketoimintariskejä ja ilman yhtiöittämistä monet yhdistysten saamat avustukset ja tuet estävät palvelutuotannon harjoittamisen. EU:ssa hyvin keskeinen periaate on kilpailuneutraliteettiperiaate, jonka tarkoituksena on turvata julkisen ja yksityisen elinkeinotoiminnan tasapuolisia toimintaedellytyksiä. EU:n komissio vaatii valtiontukisääntelyn tiukempaa valvontaa ja valtiontukisääntöjen vastaisesti myönnettynä valtiontukea pidetty etuus voidaan periä takaisin tuensaajalta. Monet yhdistykset, jotka nyt toimivat ilman voitontavoittelua toimivat myös julkisen sektorin omistamissa tiloissa. Tilat on usein vuokrattu selvästi markkinahintaa alemmilla kustannuksilla ja kilpailuneutraliteettia tavoiteltaessa tämä ei enää jatkossa ole mahdollista.

Pienillä yrityksillä taas ei ole mahdollisuuksia laajempaan palvelutuotantoon ja ne eivät tule pärjäämään kilpailussa suurten yritysten kanssa. Pk-sektorin asema ja toimintamahdollisuudet palvelutuotannossa tulee jatkossa olemaan suurten yritysten alihankkijana sekä henkilökohtaisten budjettien ja asiakassetelien varassa tuotettavien palvelujen tuottajina.

Yhtiöittämispakko ei tule suoraan EU:n taholta, vaan se on hallituksen tahtotila ja sidottu kiinni valinnanvapausajatuksen ja toteutuessaan se tulee heikentämään 3.-sektorin ja pienten yritysten toimintamahdollisuuksia. Pidentyvät alihankintaketjut palvelutuotannossa tulevat vähentämään myös yritysten palkanmaksumahdollisuuksia, koska entistä suurempi osuus rahoituksesta menee useammissa palveluketjun lenkeissä oleville yritysten omistajille.

Keskikokoisilla yrityksillä ei ole mahdollisuuksia toimia sote-keskusten toimijoina eivätkä ne tule pärjäämään myöskään alihankintaketjuissa. Niiden kohdalla tulevaisuus tulee todennäköisemmin se, että suuret toimijat ostavat ne pois markkinoilta. Tämä ilmiö on selvästi nähtävissä jo nyt alalla.

Liikkeen luovutuksen periaatteesta ja sen ”automaattisen” noudattamisen määräajasta

Henkilöstön siirto ehdotetaan toteutettavaksi liikkeen luovutuksen periaatteita noudattaen, siirtyipä henkilöstö maakuntaan tai sen perustamiin yhtiöihin. Liikkeen luovutuksen periaatteen noudattaminen on oikea ja siirtohetkeä huomattavasti selkiyttävä ratkaisu. Periaatteen noudattamisen ilman selvitystä ehtojen täyttymisestä tulisi kuitenkin ulottua koskemaan kaikkia tilanteita, jotka johtuvat tosiasiallisesti kyseessä olevasta uudistuksesta. Esimerkiksi sote-ulkoistusten myötä yksityiselle työnantajille jo siirtyneet työntekijät eivät ole ”automaattisesti” liikkeen luovutuksen piirissä.

Liikkeen luovutuksen periaatteen noudattaminen turvaa työsuhteen jatkumista vain siirtymähetken. Aiemman kokemuksemme perusteella yhteistoimintaneuvotteluja henkilöstön vähentämiseksi on aloitettu pian työnantajan vaihtumisen jälkeen. Hoitohenkilökunnan työsuhteet muuttuvakin jatkossa aiempaa epävarmemmiksi. Erityisesti määräaikaisten työntekijöiden (joita sote-

henkilöstössä on yli 20 %) asema muutoksessa on erityisen huolestuttava. Uudistus voi käsityksemme mukaan lisätä sote- työntekijöiden työttömyyttä.

Valinnanvapauden toteuttamista on esitetty nyt otettavaksi käyttöön vaiheittain. Pilotointikokeilut ja mahdolliset valinnanvapauden toteutukselle asetetut uudet määräajat edellyttävät myös liikkeen luovutuksen periaatteiden venyttämistä aina vuoteen 2023 tai jopa sitä pidemmälle. Uudistuksen valtavasta laajuudesta ja valinnanvapausratkaisun porrastuksesta johtuen uudistuksen toteutukseen liittyviä yhtiöitä voidaan perustaa vielä vuoteen 2023 saakka. Jos liikkeen luovutuksen periaatteiden noudattaminen sidotaan lyhyeen määräaikaan, niin silloin määräajan jälkeen perustettuihin yhtiöihin siirtyviin henkilöihin ei noudatettaisi liikkeen luovutuksen periaatetta.

Määräajat on kytketty myös lisäeläketurvan säilymiseen. Myös tästä näkökulmasta on tärkeää, että liikkeen luovutuksen periaatteen noudattamisen aikaa jatketaan. Uudistuksesta ei saa aiheutua heikennyksiä työntekijöiden eläketurvaan.

SuPer ry ehdottaa, että liikkeen luovutuksen periaatteita noudatettaisiin kaikkiin tosiasiallisesti sote- ja maakuntauudistuksesta johtuviin henkilöstösiirtoihin ilman määräaika. Vaihtoehtoisesti määräaika tulee pidentää usealla vuodella. Työntekijät joutuvat keskenään eriarvoiseen asemaan tulevien yhtiöittämisratkaisujen ajankohdasta riippuen, mikäli kaikki eivät saa samantasoista suojaa työnantajavaihdoksissa. Tämä seikka on punnittava myös perustuslain 6 §:n kansalaisten yhdenvertaisuustarkastelun yhteydessä.

Vaikutukset kohdistuvat valtaosin naisiin

Lakiehdotuksen valmistelussa ei ole tehty kattavaa henkilöstövaikutusten arviointia. Näin suurta henkilöstömäärää koskevassa uudistuksessa se olisi pitänyt ehdottomasti tehdä. Käsityksemme mukaan uudistuksen vaikutukset tulevat olemaan lähinnä negatiivisia. Paine säästöihin on kova ja oletettavaa on, että säästöjä pyritään saamaan aikaa henkilöstömenoista säästämällä. Henkilöstön määrää tullaan vähentämään ja kustannuksia leikkaamaan.

Muutoksista päätettäessä on huomioitava, että päätökset koskettavat valtaosin naisia. Mikäli edellä mainitut uhkakuvat toteutuvat, uudistuksen negatiiviset seuraukset lisäävät entisestään naisten ja miesten välistä epätasa-arvoa suomalaisessa työelämässä.

Yhteistoiminnan merkitys korostuu valtavassa uudistuksessa. Tällä hetkellä henkilöstön keskuudessa on jo pitkään ollut epätietoisuutta tulevasta. Henkilöstö on otettava mukaan uudistuksen maakuntatason valmisteluun, koska vain siten sitoutuminen onnistuu. Noudatettavalla henkilöstöpolitiikalla on suora vaikutus uudistuksen onnistumiseen ja työntekijöiden työhyvinvointiin.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen ei jää resursseja

Nyt säädösvaiheessa olevien lakien kuten jo nyt voimassa olevien lakien, kuten kuntalain, mukaan kunnille jää merkittävä rooli hyvinvoinnin- ja terveyden edistämisessä. Kunnille ja maakunnille esitettävät kannustimet ovat oikeansuuntaisia, mutta täysin riittämättömiä. Kunnat eivät tule esimerkiksi palkkaamaan henkilökohtaisia avustajia perusopetuksessa tai varhaiskasvatuksessa oireileville lapsille, vaikka lasten kanssa työskentelevät asiantuntijat sitä esittäisivät. Kunnalle on kuntatalouden näkökulmasta paljon järkevämpää ja edullisempaa siirtää oireileva lapsi lastensuojelun ja jopa psykiatristen palvelujen piiriin, koska silloin myös vastuu maksuista siirtyy maakunnalle. Kustannukset maakunnan ja valtion näkökulmasta tosin voivat olla vaikka

kymmenkertaiset, mutta kuntatalouden näkökulmasta tällainen toiminta näyttäytyy erittäin hyvänä ja taitavana taloudenhoitona.

Ennaltaehkäisevä työ ei koskaan tule olemaan tehokasta sellaisessa mallissa, missä kustannusvastuu työstä on mahdollista siirtää toisen osapuolen vastuulle. Kunnat tulevat tiukkenevassa kuntataloustilanteessa varmasti siirtämään kaikki niiden vältettävissä olevat kustannukset valtion vastuulle. Tämä sama ilmiö tulee näkymään tulevien yksityisessä omistuksessa olevien sote-keskusten toiminnassa. Niissä se näkyy asiakkaiden alihoitoina ja lisääntyvinä läheteiden kirjoittamisena erikoissairaanhoidon. Jos yritys saa rahoituksesta valtaosan (min, 66%) potilaan asiakkaaksi listautumisen perusteella, niin ei sillä ole kannusteita käyttää aikaa asiakkaan tutkimiseen.

Kustannusten siirtomahdollisuus toisen toimijan vastuulle (maakunta- kunta- yksityinen sote-keskus) tulee lisäämään osaltaan myös työntekijöiden epätasa-arvoa, sillä se vie toiminta- ja palkanmaksumahdollisuuksia toisilta toimijoilta ja synnyttää etuja toisille, joko kermankuorinnan tai tietoisien kulujen välttelyn avulla.

Perustuslain pykälistä

Perustuslain 6 § ja 19 § asettavat julkiselle vallalle vaatimuksen turvata riittävät sosiaali- ja terveyspalvelut sekä sen, että kansalaiset ovat yhdenvertaisessa asemassa. Näiden pykälien kohdalla oleellinen kysymys on se, että jakaako kansalaisten varallisuus ihmisiä eriarvoiseen asemaan ja siinä erityisesti se, mikä merkitys jää omalla rahalla hankittaville lisäpalveluille.

Malli ei ole perustuslain 6 §:n näkökulmasta demokraattinen eikä kansalaisia yhdenvertaisesti kohteleva. Henkilöt joilla on omaa rahoituskykyä turvata palveluiden laatu lisäpalveluja ostamalla saavat esitetyssä mallissa hyvän järjestelmän.

Tällaisen mallin parantaminen yhdenvertaisuutta vahvistamalla tuskin on mahdollista ilman merkittävää kustannusten nousua. Se edellyttäisi sitä, että mitään lisäpalveluja ei saisi hankkia omalla rahoituksella ja kaikille asiakkaille pitäisi turvata pääsy haluamalleen palveluntuottajalle maakuntien tarjoamilla rahoituksilla. Tämä tarkoittaisi esimerkiksi sitä, että 100 km päässä asiakkaan asunnosta sijaitsevaan ja asiakkaan valitsemaan sote-keskukseen on maakunnan kustannettava taksikuljetus ilman asiakkaalta perittävää omavastuuta.

Perustuslain 124 § tulee arvioitavaksi useamman maakunta- ja sote-uudistukseen liittyvän lain kohdalla. Siinä kielletään merkittävän julkisen vallan siirto muulle kuin viranomaiselle. Tämä tulee olemaan hyvin merkittävä lainkohta, kun tulevaisuudessa arvioidaan erityisesti henkilökohtaisen budjetin varassa olevien asiakkaiden palvelutarpeita. Palvelutarpeen arviointia ei voi antaa yksityisten sote-keskusten tai muiden yritysten tehtäväksi. Sama tarkasteluvaatimus kyseisen pykälän kohdalla on suoritettava myös kasvupalveluissa työttömien työnhakijoiden etuisuuksiin liittyvien päätösten kohdalla.

Demokratiavaje maakuntamallissa todellinen

Maakunta- ja sote-uudistuksen yhteyteen kaavailtu asiakkaille tarjottava valinnanvapaus ja näitä palveluja tuottavien toimijoiden yhtiöittämisvelvollisuus tulevat kaventamaan demokraattista ohjausta ja poistamaan palvelujen tuottajien valvontaa merkittävästi. Hallituksen omien arvioiden mukaan osa tuottajista jää jopa täysin valvonnan ulottumattomiin. Yhtiöittämismalleissa todellinen

päätösvalta siirtyy yhtiöiden omistajille ja erityisesti niiden hallituksille. Maakunnan määräysvalta ei ulotu yhtiömuodossa toimiviin palveluntuottajiin.

Sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädön rinnalla joudutaan ottamaan huomioon yrityslainsäädännön asettamat vaatimukset. Aiemmassa valinnanvapauslain esitysluonnoksessa todettiin seuraavasti: ”On myös huomattava, että osa palveluntuottajista (maksu- ja asiakassetelipalvelujen tuottajat, henkilökohtaisella budjetilla toteutettavien palvelujen tuottajat) jäävät kokonaan maakunnan välittömän ohjauksen tavoittamattomiin. Maakunta ei solmi niiden kanssa sopimuksia eikä niihin sovelleta hyväksymismenettelyä, jossa maakunta voisi asettaa niiden toimintaa koskevia ehtoja. Lähtökohtaoletuksena on, että palvelujen tuottajat toimivat ’oikein’ ilman maakunnan välitöntä ohjaustakin.” Huomionarvoista on se, että nyt esitetyssä hallituksen esityksessä nämä viittaukset on poistettu ja korvattu maininnalla, että maakunnat valvovat palveluntuottajia. Tulevan soten osalta suuret odotukset on asetettu tulevan palvelutuottajalain ja ennakkollisen valvonnan varaan. SuPerin arvion mukaan nämä eivät mitenkään tule riittämään ja epäilemme vahvasti sitä, että tulevan uuden valtion lupa- ja valvontaviraston sekä maakuntien valvonta tulisi resurssipuutteista johtuvien seikkojen vuoksi olemaan tehokasta. Valtio ja maakunnat myöntävät toimintaan varat ja ne tuskin alkavat toiminnan laatuun puuttumaan, mikäli toimijoita olisi moitittava sellaisesta heikosta laadusta, millä on yhteys rajallisiin resursseihin.

Haasteeksi muodostuu käytettävissä olevan ohjausvälineistön toimivuus monituottajamallissa ja etenkin se, että verkostomaisessa rakenteessa, alihankintaketjuissa ja maksu- ja asiakaseteleitä sekä henkilökohtaista budjettia käytettäessä maakunnan ja kaikkien tuottajien välille ei lainkaan synny välitöntä sopimus- tai muuta ohjaussuhdetta tai se jää välilliseksi.

Kuntien välistä epätasa-arvoa lisää se, että usealla kunnalla ei ole käytännössä mitään mahdollisuutta saada edes ääntään kuuluvaksi maakuntien päätöksenteossa. SuPer arvioi, että suurin osa Suomen kunnista on tulevaisuudessa sellaisia, että niistä ei ole yhtä ainoaa edustajaa uusissa maakuntavaltuustoissa ja hallituksissa. Tämä heikentää kuntien vaikutusvaltaa merkittävästi siitä, mitä se on esimerkiksi nykyisissä sairaanhoitopiireissä. Niiden valtuustoissa jokaisella kunnalla on vähintään yksi kunnan itsensä valitsema rajoittamattomalla puheoikeudella valittu edustaja. Tulevissa maakunnissa maakuntavaltuustojen päättäjät tulevat pääasiassa suurista kaupungeista ja maakunnan muiden kuntien asukkaat voivat vain toivoa, että päättäjät huomioivat päätöksenteossa myös maakunnan reuna-alueita.

Kustannussäästöt vaarantavat jopa kansalaisten ihmisoikeuksia

Sote-sektorille asetetut kustannussäästöjen toteutumiset ovat hallituksen omienkin arvioiden mukaan hyvin epävarmoja. SuPer kuten myös monet muut asiantuntijat pitävät tätä tavoitetta haasteellisena. Kustannussäästöjä on kyllä mahdollista saada aikaan, mikäli valtio ei yksinkertaisesti myönnä maakunnille riittävää rahoitusta. Tämä vaikuttaa suoraan siihen, että asiakasmaksut nousevat merkittävästi. Kansainvälisessä vertailussa Suomessa asiakkaiden omarahoitusosuudet sote-palveluissa ovat jo nyt korkeat.

Asiakasmaksujen merkittävän korotuksen ja omalla rahalla hankittavien lisäpalveluiden lisäksi tulevaisuuden säästöpainee tulevat väistämättä johtamaan priorisointikeskusteluihin ja merkittäviin rajauksiin siitä, mikä on mahdollista julkisella rahoituksella hoitaa. Monen asiakkaan kohdalla rahapula johtaa jopa asiakkaan itsensä toimesta palveluista luopumiseen, välttämättömien lääkkeiden hankkimatta jättämiseen ja terveydentilan heikentymiseen. Tästä ei ole sitten enää pitkä matka asiakkaiden heitteillejättöön ja jopa säästösyistä tehtävään eutanasiaan. SuPer

tuomitsee tällaiset säästötavoitteet epäinhimillisinä ja pitää niitä perustuslain vastaisina ja kansainvälisissä sopimuksissa määriteltyjä ihmisoikeuksia loukkaavina.

SuPer esittää maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelun jatkamista, mutta esittää uudistuksen toteutukselle nyt kaavailtuja pidempiä siirtymäaikoja. Uudistukseen liittyvän valinnanvapauden ja yhtiöittämisvelvollisuuden osalta esitetty malli on epäonnistunut jo suunnitteluvaiheessa. Se ei tule käytännössä olemaan toimiva ja kustannuksia säästävä eikä kansalaisia yhdenvertaisesti kohteleva malli.

Helsingissä 7.6.2017

Silja Paavola
puheenjohtaja

Jussi Salo
kehittämisohtaja

Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer ry

SuPeriin kuuluu noin 90 000 lähi- ja perushoitajaa sekä muita toisen asteen ammatillisen tutkinnon suorittaneita, jotka työskentelevät julkisella ja yksityisellä sektorilla.

Lisätietoja lausunnosta antaa kehittämisjohtaja Jussi Salo, 050 411 0169, jussi.salo@superliitto.fi